

Men dermed har vi ikke afskåret den mulighed, at man under alle de nye vilkår, ministre lever under, har brug for – som en tidligere ordfører sagde – en speciel sparringspartner eller en speciel assistent eller lignende. Blot må, som andre ordførere har sagt, befolkningen have krav på at vide: Det er så sådan, det er, og det er nogen, der forsvinder igen, når ministeren forsvinder.

Jeg kunne i øvrigt godt have lyst til bare at sige – jeg kan nok heller ikke lade være med det – at det her problem, som vi vældig ofte udtrykker som et problem i embedsværket, jo i realiteten nok meget mere er et politisk problem. Altså, hvis ministeren forstår at fortælle embedsapparatet, hvem der er høvding, og hvem der er indianer i det foretagende, plejer embedsapparatet sagtens at kunne indrette sig efter det. Men hvis ministeren giver de signaler, at det er høvdinge alle sammen, eller at der slet ingen høvdinge er, er det, at vi får disse underlige tilstande, som jeg ikke tror nogen kan være tilfreds med.

Derfor ser vi som sagt gerne det her udvalgsarbejde. Vi håber også, at man vil bruge de erfaringer, der er fra udlandet, for selv om vi ikke kan sammenligne vores forvaltning direkte, er der dog gjort en masse erfaringer, og det er vel ikke nødvendigt, at vi selv skal opfinde den dybe tallerken hver eneste gang.

Vi vil også gerne lægge vægt på, at vi altså stadig ser det som noget meget centralt, at ministrene er de ansvarlige over for Folketinget og ministeransvarsloven, uanset hvilken ansættelse man måtte have, og vi har intet som helst tilovers for, at man skal lave det danske embedsapparat om til en parkeringsplads for udtjente politiske kolleger – ingen som helst.

Men vi går ind i arbejdet med åben pande og håber som tidligere ordførere, at der kommer lidt frisk blod blandt medlemmerne og nogle med lidt kontroversielle holdninger, så vi ikke skal se de samme Tordenskjolds soldater, som vi kender alt for godt.

Søren Søndergaard (EL):

Som SF selv er inde på det i bemærkningerne til forslaget, er det nok en myte med de upolitiske embedsmænd; det er nok en myte. Ledende embedsmænd har altid været politiske – altid.

Historisk set udgør embedsmændene et, i hvert fald efter Enhedslistens opfattelse, konservativt lag, samfundsbevarende lag, ikke partipolitisk konservativt, men et samfundsbevaren-

de lag, hvilket bl.a. hænger sammen med de steder, som ledende embedsmænd er rekrutteret fra, de traditioner, de er opfostret med, den uddannelse, de har, og så de livsvilkår, som jo vi bl.a. i Danmark har etableret ved at lave et tjenestemandsbegreb, som lægger nogle ganske bestemte rammer for den måde, de folk skal fungere på.

Så jo: Embedsmænd har altid været politiske, samfundsbevarende politiske. Det behøver jo ikke være et demokratisk problem i normale perioder, hvor et flertal af det politiske system ønsker at bevare samfundet. Der er det klart, at det jo faktisk demokratisk er ganske udmærket, at det forholder sig sådan. Men det er klart, at i situationer, hvor der kræves hurtige forandringer, drastiske forandringer, i situationer, hvor tingene skærpes, vil problemerne selvfølgelig opstå med et embedsmandskorps, som i bund og grund er politisk.

Det er klart, at den politiske linje, som embedsmændene repræsenterer i form af en samfundsbevarelse, også er en linje, de kan udtrykke ganske uden om politikerne. Det mest klassiske eksempel har vi vel fra krigens tid i Danmark, hvor i hvert fald den formelle afgang af politikerne jo ikke satte sig så synlige spor på landets ledelse.

Alligevel er vi i Enhedslisten enige i, at der er sket en ændring i de senere år. Det er vores vurdering, at der er sket det, at embedsmænd er blevet mere politisk involverede i forhold til et slagsmål mellem regering og opposition, og vi synes egentlig ikke, det er så underligt.

Forskellige har nævnt spørgsmålet om ministers arbejdsbyrde, den enorme mængde af spørgsmål, som man skal tage stilling til, og det har noget at gøre med hurtigheden, hvormed man skal tage stilling, altså de manglende muligheder for f.eks. selv at skrive taler og forholde sig til, hvad der står i aviser osv. osv.

Derfor synes vi også, at det egentlig er naturligt, at man har politiske embedsmænd, at man har sparringpartnere, og vi forstår godt, at disse ændringer har givet sig udtryk i, at de politiske overvejelser har spillet en større rolle ved ansættelser og ved forfremmelser, som jo bare er en anden måde at sige det samme på.

Hvilke konsekvenser har det så haft? Ja, det er jo så lidt mere uklart, og det er især lidt mere uklart, hvad rammerne så er for, hvordan det skal fungere, hvordan det har fungeret. Det er selvfølgelig også derfor, vi støtter SF's forslag om et udredningsarbejde, for det kan vi så få